

ARCUS – ŠPECIALIZOVANÉ ZARIADENIE A ZARIADENIE PRE SENIOROV

Skladná 4, 040 01 Košice
v zriaďovateľskej pôsobnosti Košického samosprávneho kraja

Výročná správa o činnosti a hospodárení zariadenia ARCUS za rok 2022

Košice máj 2023

OBSAH

1. Identifikácia poskytovateľa sociálnych služieb	3
2. Vízia, poslanie a hodnoty zariadenia ARCUS	5
3. Prevádzkové podmienky poskytovateľa sociálnych služieb.....	6
4. Štruktúra prijímateľov sociálnych služieb	7
5. Prehľad sociálnych služieb vykonávaných v priebehu roka 2019.....	12
6. Personálne zloženie a organizačná štruktúra poskytovateľa sociálnych služieb.....	24
7. Financovanie sociálnych služieb.....	26
8. Technický úsek.....	33
9. Stravovací úsek	34
10. Strategické ciele zariadenia ARCUS	34

1. IDENTIFIKÁCIA POSKYTOVATEĽA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

Názov organizácie	ARCUS – Špecializované zariadenia a zariadenie pre seniorov
Sídlo	Skladná 4, 040 01 Košice
Právna forma	Rozpočtová organizácia
Zriaďovateľ	Košický samosprávny kraj
IČO	35538562
Štatutárny zástupca	JUDr. Vojtech Hintoš – poverený
Forma sociálnej služby	Celoročná pobytová Ambulantná
Druhy poskytovanej sociálnej služby	1. Špecializované zariadenie (ŠZ)
	2. Zariadenie pre seniorov (ZpS)
	3. Požičiavanie pomôcok
Prijímatelia sociálnej služby	Dospelí občania so zdravotným postihnutím Seniori
Kapacita zariadenia	Celoročná pobytová forma 220 miest celkom Ambulantná forma 10 miest celkom
Kapacita (k 31.12.2021)	ŠZ: 140, ZpS: 80 Ambulantná forma v ŠZ: 10
Predmet činnosti	odborné činnosti – pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby, sociálne poradenstvo, sociálna rehabilitácia, ošetrovateľská starostlivosť, fyzioterapeutická činnosť obslužné činnosti - ubytovanie, stravovanie, upratovanie, pranie, žehlenie a údržba bielizne a šatstva d'alsie činnosti - úschova cenných vecí, záujmová činnosť, individuálne a skupinové terapie – muzikoterapia, arteterapia, ergoterapia, canisterapia, zabezpečovanie spirituálnych potrieb, tréning pamäti, validácia, reminiscenčná terapia, rozvoj pracovných zručností
Kontakty	www.arcuskosice.sk Tel.: + 421 55 7292491 (ústredňa) + 421 55 7292493 (riaditeľ) E-mail: sekretariat@arcuskosice.sk

ARCUS je špecializované zariadenie a zariadenie pre seniorov v zriaďovateľskej pôsobnosti Košického samosprávneho kraja s poskytovaním sociálnych služieb pre seniorov, osoby vyššieho veku a pre ľudí s Alzheimerovou a Parkinsonovou chorobou v regióne košického kraja.

Zariadenie ARCUS bolo zriadené 1.8.2001 Krajským úradom v Košiciach ako Domov dôchodcov s kapacitou 200 miest. Od 1.7.2002 sa stal zriaďovateľom Domova dôchodcov a domova sociálnych služieb Košický samosprávny kraj (KSK). Od 1.1.2013 došlo v zariadení ARCUS k ukončeniu poskytovania sociálnej služby v domove sociálnych služieb a tým aj k zmene názvu zariadenia na ARCUS - Špecializované zariadenie a zariadenie pre seniorov. V zariadení sa poskytuje sociálna služba celoročnou pobytovou formou pre 220 prijímateľov sociálnej služby, ambulantnou formou v špecializovanom zariadení pre 10 prijímateľov sociálnej služby a ambulantnou formou požičiavanie pomôcok. Zariadenie má právnu subjektivitu a ako rozpočtová organizácia je napojené na rozpočet KSK v Košiciach.

PREDMET ČINNOSTI ORGANIZÁCIE A CIEĽOVÉ SKUPINY

Predmetom činnosti je poskytovanie sociálnych služieb na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku. Zariadenie ARCUS – ŠZ a ZpS poskytuje odborné činnosti (ošetrovateľskú starostlivosť, sociálnu rehabilitáciu, sociálne poradenstvo a pod.), obslužné činnosti (ubytovanie, stravovanie, pranie a pod.) a ďalšie činnosti v súlade so zákonom č. 448/2008 Z.z o sociálnych službách v znení neskorších predpisov zamestnancami s požadovanou kvalifikáciou.

V špecializovanom zariadení sa poskytuje **sociálna služba fyzickej osobe**, ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby a jej stupeň odkázanosti je najmenej V podľa prílohy č.3 zákona a má zdravotné postihnutie, ktorým je najmä Alzheimerova choroba, Parkinsonova choroba, vývinová porucha, skleróza multiplex, schizofrénia, demencia rôzneho typu etiológie, hluchoslepota, AIDS alebo organický psychosyndróm ťažkého stupňa.

Ambulantná forma sociálnej služby v špecializovanom zariadení vytvára podmienky na aktivizáciu človeka, počas ktorej ho zapája do tvorivých činnosti, pomáha rozvíjať motorické,

kognitívne, komunikačné, sociálne a osobnostné kompetencie. Okrem iného zabezpečuje aj záujmovú činnosť formou čítania, počúvania hudby, prechádzok po okolí, hrania spoločenských hier a iných aktivít, po ukončení ktorých sa prijímateľ tejto formy sociálnej služby vracia do známeho domáceho prostredia.

V zariadení pre seniorov sa poskytuje **sociálna služba fyzickej osobe**, ktorá dovŕšila dôchodkový vek a je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby a jej stupeň odkázanosti je najmenej IV alebo fyzickej osobe, ktorá dovŕšila dôchodkový vek a poskytovanie sociálnej služby v tomto zariadení potrebuje z iných vážnych dôvodov.

Zariadenie ARCUS – ŠZ a ZpS poskytuje pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby, sociálne poradenstvo, sociálnu rehabilitáciu, ošetrovateľskú starostlivosť, pomoc pri hospodárení s peniazmi, podporu pri organizovaní času, podporu pri zapojení sa do spoločenského a pracovného života, podporu rozvoja osobných záujmov, ubytovanie, stravovanie, upratovanie, pranie, žehlenie a údržbu bielizne a šatstva, zabezpečuje pracovnú terapiu a záujmovú činnosť a utvára podmienky na prípravu stravy, výdaj stravy, vykonávanie nevyhnutnej základnej osobnej hygieny, vzdelávanie, výchovu, úschovu cenných vecí.

Štatutárnym orgánom zariadenia ARCUS – ŠZ a ZpS je riaditeľ, ktorého vymenúva a odvoláva Zastupiteľstvo KSK. Zariadenie ARCUS – ŠZ a ZpS hospodári s majetkom vo vlastníctve KSK, ktorý mu bol zverený na plnenie jeho činnosti. Vo vzťahu k iným právnickým a fyzickým osobám vystupuje ako správca a užívateľ tohto majetku.

Zariadenie ARCUS – ŠZ a ZpS je od r. 2014 Kontaktným miestom pre ľudí s Alzheimerovou chorobou a ich rodiny a v r. 2015 bolo zaradené medzi Info body Slovenskej Alzheimerovej spoločnosti. Poslaním info bodu SAS je: poskytnúť pomoc rodine, ktorá sa stará o člena s Alzheimerovou chorobou v domácom prostredí formou informačných materiálov o Alzheimerovej chorobe, distribuovať informačné letáky do rodín dotknutých Alzheimerovou chorobou, sprostredkovať užitočné rady a informácie do týchto rodín. Od roku 2018 zariadeniu ARCUS - ŠZ a ZpS bol pridelený status **Kontaktného miesta Slovenskej Alzheimerovej spoločnosti**.

Zariadenie ARCUS v spolupráci s OZ príbuzných a priateľov zariadenia ARCUS Košice organizuje pravidelné stretnutia *podpornej skupiny príbuzných a opatrovateľov ľudí s Alzheimerovou chorobou*. Cieľom podpornej skupiny je okrem získavania užitočných informácií aj poskytovanie emocionálnej podpory príbuzným a opatrovateľom, vzájomná výmena skúseností a nachádzanie nových riešení problémov pri starostlivosti o človeka s Alzheimerovou chorobou.

2. VÍZIA, POSLANIE A HODNOTY ZARIADENIA ARCUS

Víziou zariadenia ARCUS je poskytovať kvalitné sociálne služby v bezbariérovom zariadení podľa individuálnych potrieb a požiadaviek prijímateľov sociálnych služieb s rešpektovaním ich jedinečnosti a dodržiavaním ľudských práv a základných slobôd. Vytvárať pre prijímateľov

sociálnych služieb bezpečné prostredie, čo najviac približujúce sa domácomu prostrediu, v ktorom trávajú každodenný život.

Poslaním zariadenia je poskytovať kvalitné sociálne služby v zmysle Zákona č.448/2008 Z.z. o sociálnych službách zamestnancami s odbornou kvalifikáciou na základe etického a odborného prístupu v súlade s ochranou ľudských práv a základných slobôd..

Hodnoty zariadenia ARCUS

- ❖ **Akceptácia** – zariadenie plne akceptuje jedinečnosť a individualitu každého prijímateľa sociálnej služby a ďalších, bez ohľadu na jeho pohlavie, rasu, farbu pleti, náboženstva, sociálneho pôvodu, príslušnosti k národnosti alebo etnickej skupine, zdravotného stavu alebo iného postavenia.
- ❖ **Rovnosť** – rovnosť je jeden zo základných pilierov, ktoré určujú charakter vzťahov. Zariadenie Arcus vytvára podmienky na rešpektovanie základných ľudských práv, ktoré sú pre každého z nás rovnaké.
- ❖ **Celistvý – holistický prístup** – človek je bio-psycho-socio-spirituálna bytosť. Ku prijímateľom sociálnej služby pristupujeme ako k jedinečnej bytosti, ktorej osobnosť je formovaná biologickým, psychologickým, sociálnym a spirituálnym faktorom.
- ❖ **Úcta** – v zariadení Arcus pristupujeme k sebe navzájom s úctou a rešpektom. Slušné, milé a úctivé správanie je prejavom inteligencie a charakteru človeka.
- ❖ **Spolupráca a multidisciplinarita** – pri práci s prijímateľmi sociálnej služby a zabezpečovaní ich individuálnych potrieb spolupracuje tím zostavený z manažmentu zdravotných sestier, asistentov, opatrovateľov, fyzioterapeutov, sociálnych pracovníkov a inštruktorov sociálnej rehabilitácie, psychológa, liečebného pedagóga či nutričného terapeuta ktorý pravidelne zasadá. Spoluprácu nadväzujeme s praktickými lekármi, psychiatrom, študentmi stredných a vysokých škôl, dobrovoľníkmi, ale aj inými organizáciami na medzinárodnej úrovni.

3. PREVÁDZKOVÉ PODMIENKY POSKYTOVANIA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

Objekt a areál je situovaný v širšom centre mesta, v Mestskej časti Košice – Juh. Aj napriek polohe centra je prostredie v ktorom sa zariadenie nachádza tiché, mimo rušnej komunikácie a tým sú vytvorené optimálne podmienky na pokojné prostredie, na kontakt s celomestským spoločenským životom, integráciou.

Budova zariadenia je šesťpodlažná. Ubytovacia časť na 1. až 5. podlaží pozostáva z rovnej časti, kde sa nachádza 11 - dvojposteľových izieb a úskokovej časti, kde je 9 - dvojposteľových izieb. Každá izba je vybavená uniformným zariadením, predsieňou, vlastným hygienickým zázemím, balkónom. V záujme adaptácie si prijímatelia sociálnej služby môžu interiér vybaviť bytovými doplnkami a elektrospotrebičmi.

Na 6. podlaží sa nachádza 18 – jednoposteľových izieb a 1 dvojlôžková izba pre manželský pár. Izby sú nadštandardne vybavené, sú tu vstavané skrine, kuchynská linka vybavená zabudovanými elektrospotrebičmi ako chladnička, mikrovlnka, varná konvica, polohovateľná posteľ. Zariadenie nemá charakter nemocničného prostredia, spĺňa všetky podmienky poskytovania pomoci pri životne nevyhnutných dôležitých úkonov. Pocit väčšej istoty a bezpečnosti dodáva občanom aj signalizačné prepojenie s centrálnym panelom v ošetrovni na každom podlaží, ktoré je možné využiť kedykoľvek, zvlášť pri náhlych príhodách a nevoľnosti. Spoločné priestory sú riešené veľkoryso s možnosťami využitia k spoločensko – kultúrnym aktivitám jednotlivcov a skupín. Priestrannosť, svetlosť, vzdušnosť priestorov zariadenia, ako aj veľká záhrada so svojou relaxačnou funkciou, sú pozitívom pre celkovú psychoklímu prijímateľov sociálnych služieb v zariadení ARCUS.

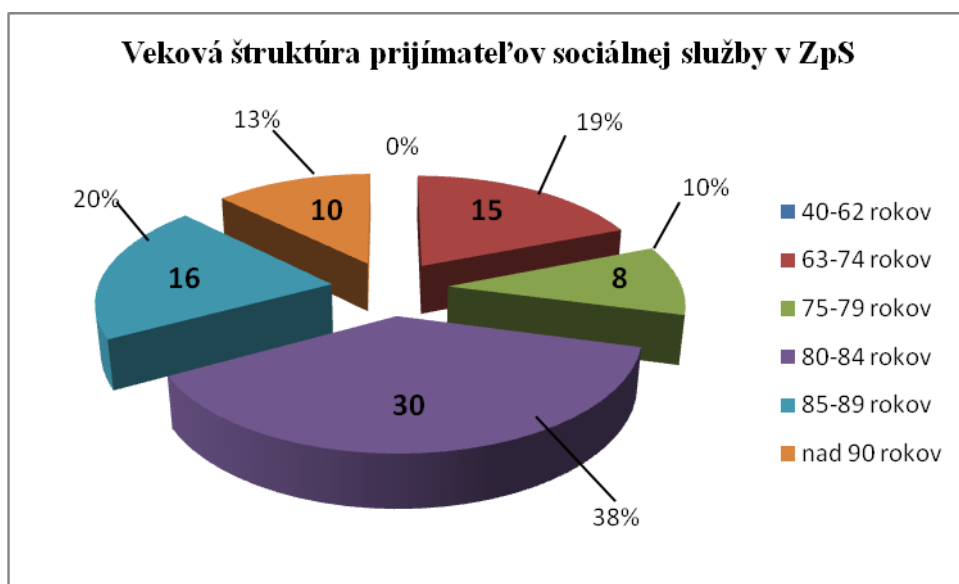
4. ŠTRUKTÚRA PRIJÍMATEĽOV SOCIÁLNYCH SLUŽIEB ZARIADENIE PRE SENIOROV

Zariadenie poskytovalo k 31.12.2022 starostlivosť 79 prijímateľom sociálnych služieb celoročnou pobytovou formou v zariadení pre seniorov, z toho bolo 26 mužov (33%) a 53 žien (67%)

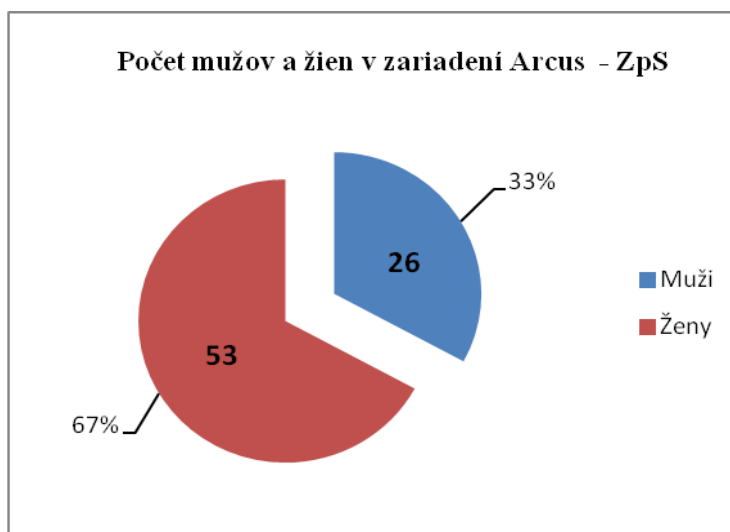
Tab. č. 1: Veková štruktúra prijímateľov sociálnej služby zariadenia ZpS ARCUS k 31.12.2022

Vek	Počet	% z celkového počtu
40-62 rokov	0	0
63-74 rokov	15	19 %
75-79 rokov	8	10 %
80-84 rokov	30	38 %
85-89 rokov	16	20 %
nad 90 rokov	10	13 %
Spolu	79	100

Graf č. 1 Veková štruktúra prijímateľov sociálnej služby zariadenia ARCUS k 31.12.2022

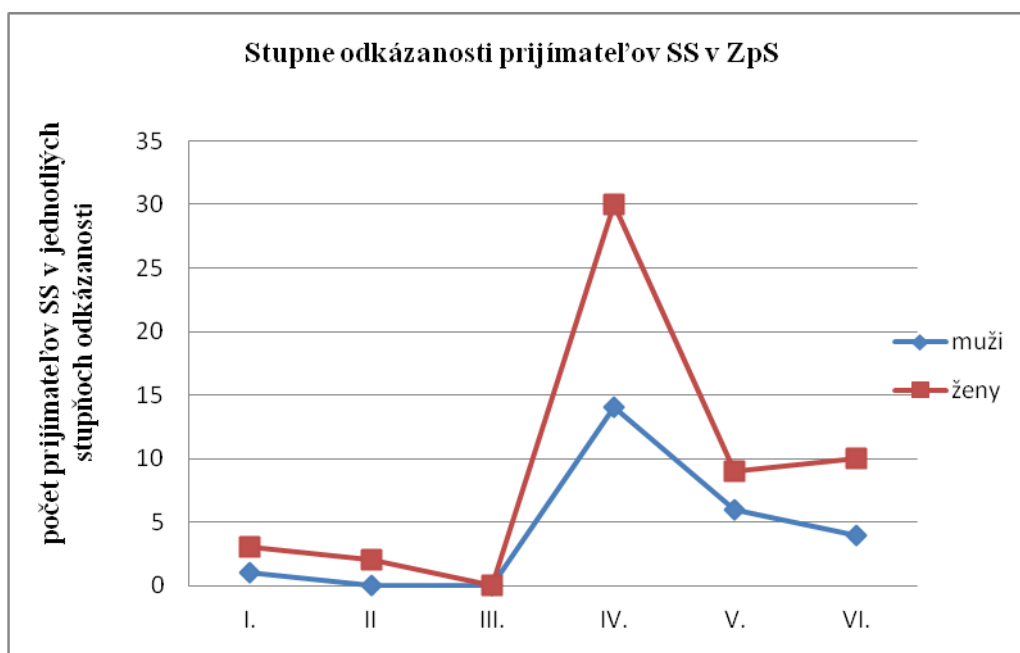
Graf č.2 Počet mužov a žien v zariadení ARCUS k 31.12.2022

Tab. č. 2: Odkázanosť na sociálnu službu v ZpS k 31.12.2022

Stupeň odkázanosti	muži	ženy
I.	1	3
II	0	2
III.	0	0
IV.	14	30
V.	6	9
VI.	4	10

Graf č.3 Odkázanosť na sociálnu službu v ZpS k 31.12.2022

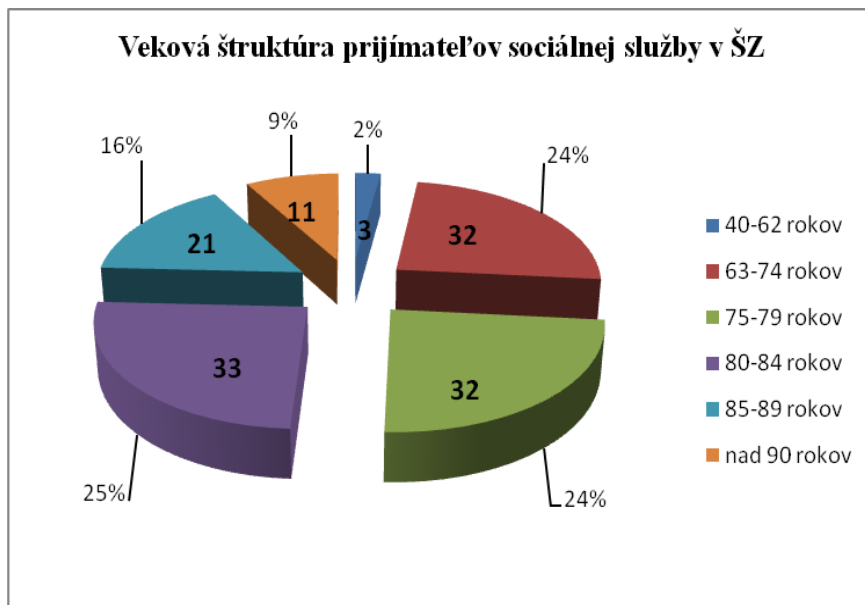
ŠPECIALIZOVANÉ ZARIADENIE

Zariadenie poskytovalo k 31.12.2022 starostlivosť 132 prijímateľom sociálnych služieb celoročnou pobytovou formou v zariadení pre seniorov, z toho bolo 35 mužov (27%) a 97 žien (73%)

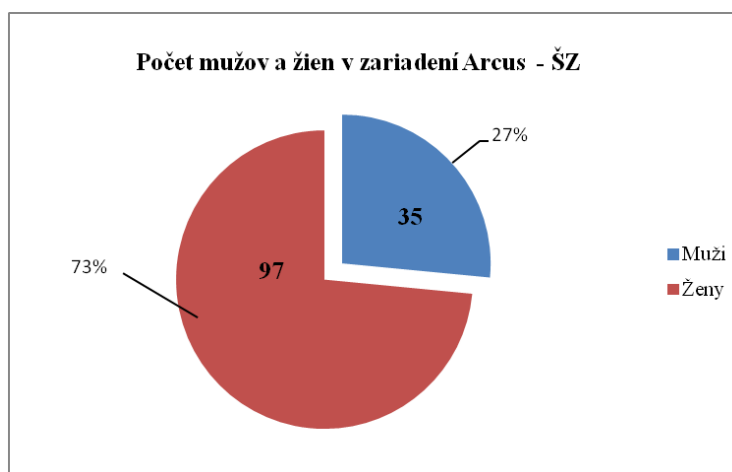
Tab. č. 1: Veková štruktúra prijímateľov sociálnej služby zariadenia ŠZ ARCUS k 31.12.2022

Vek	Počet	% z celkového počtu
40-62 rokov	3	2 %
63-74 rokov	32	24 %
75-79 rokov	32	24 %
80-84 rokov	33	25 %
85-89 rokov	21	16 %
nad 90 rokov	11	9 %
Spolu	132	100

Graf č. 1 Veková štruktúra prijímateľov sociálnej služby zariadenia ARCUS k 31.12.2022

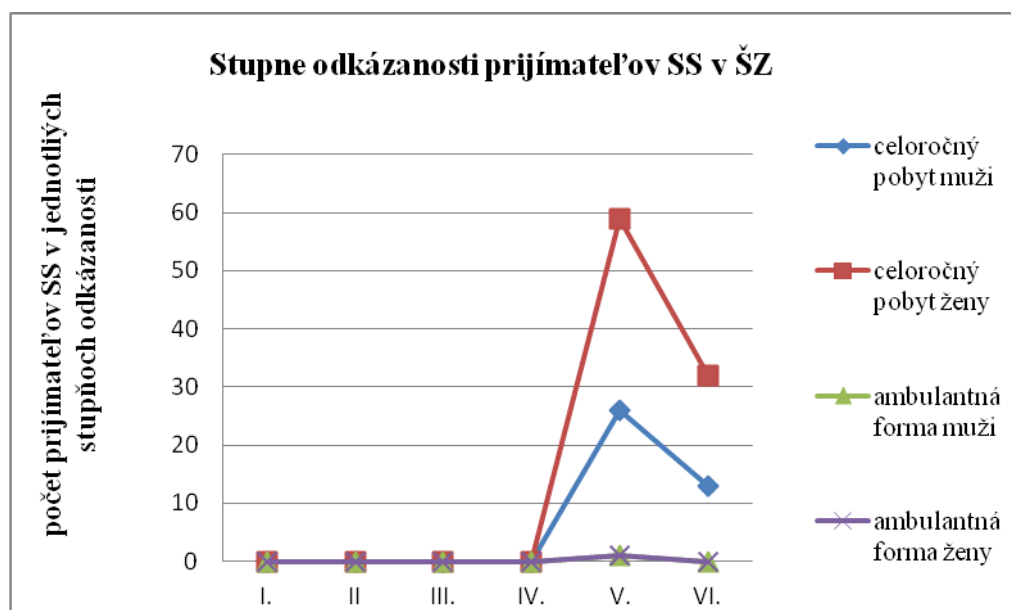
Graf č.2 Počet mužov a žien ŠZ v zariadení ARCUS k 31.12.2022

Tab. č. 2: Odkázanosť na sociálnu službu v ŠZ k 31.12.2022

Stupeň odkázanosti	celoročný pobyt		ambulantná forma	
	muži	ženy	muži	ženy
I.	0	0	0	0
II	0	0	0	0
III.	0	0	0	0
IV.	0	0	0	0
V.	26	59	1	1
VI.	13	32	0	0

Graf č.3 Odkázanosť na sociálnu službu v ŠZ k 31.12.2022

Tab.č.3: Počet prijímateľov sociálnych služieb v ŠZ podľa jednotlivých typov Dg

Typ DG/počet	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
F 00 /G 30 - Alzheimerova choroba	29	51	72	86	104	111	120	138	143	93	105
G 20 / G 21 - Parkinsonova choroba	4	10	15	20	25	26	27	64	72	21	19
G 35 – Skleróza multiplex	1	1	1	2	2	2	2	2	2	2	2
F 20 - Schizofrénia	4	4	7	9	16	17	17	9	9	4	5
F 70 – Ľahká duševná zaostalosť	4	5	5	5	5	5	5	6	6	4	4
F 06 – Organický psychosyndróm	16	21	30	32	38	42	43	46	50	38	35

5. PREHĽAD SOCIÁLNYCH SLUŽIEB VYKONÁVANÝCH V PRIEBEHU ROKA 2022

Poslaním zariadenia sociálnych služieb ARCUS je poskytovať kvalitné sociálne služby v zmysle Zákona č.448/2008 Z.z o sociálnych službách zamestnancami s odbornou kvalifikáciou na základe etického a odborného prístupu v súlade s ochranou ľudských práv a základných slobôd tak, aby pre prijímateľov sociálnych služieb boli vykonávané odborné činnosti, obslužné činnosti a ďalšie činnosti, rozvíjané a podporované také opatrenia, programy a postupy, ktoré by prostredníctvom podpory zdravého starnutia viedli k zlepšeniu zdravotného stavu našich seniorov, podporovali ich aktívny život a vytvárali predpoklady pre udržanie fyzických a psychických schopností podľa ich želania, možností a schopností:

- pri poskytovaní sociálnej služby zohľadňujeme návyky prijímateľov sociálnych služieb a spĺňame definované štandardy kvality sociálnych služieb,
- zapájame prijímateľov sociálnych služieb do verejného diania v zariadení, v meste a v spoločnosti,
- zaisťujeme nekonfliktné spolužitie prijímateľov sociálnych služieb a ich bezpečnosť,
- zachovávame a pestujeme kontakt s rodinou, blízkymi a komunitami,
- zvyšujeme kvalifikáciu, zlepšujeme zručnosti zamestnancov zariadenia ARCUS,
- vytvárame pracovné prostredie vylučujúce vznik možných chýb a podporujúce vzájomnú dôveru, zodpovednosť, motiváciu a partnerstvo,
- dlhodobo modernizujeme zariadenie ARCUS novým a kvalitnejším vybavením.

Cieľom poskytovania sociálnej služby **ambulantom formou** je skvalitnenie a zlepšenie života, skvalitnenie celkovej psychosociálnej situácie seniora, jeho aktuálneho stavu, snaha o stabilizáciu a udržanie úrovne psychomotoriky, bežných denných a sebaobslužných úkonov, zamedzenie spoločenskej izolácie, poskytovanie sociálneho poradenstva aj rodine alebo inej fyzickej osobe, ktorá zabezpečuje pomoc fyzickej osobe v domácom prostredí, na účel spolupráce pri sociálnej rehabilitácii. Zariadenie ARCUS – ŠZ a ZpS má schválenú kapacitu poskytovania sociálnej služby tohoto druhu 10 prijímateľov. Prijímateľovi je poskytovaná sociálna služba každý pracovný deň v čase od 7.00 do 16.30 hod.

Hlavným cieľom ARCUSu je „zvýšiť pripravenosť organizácie pre kvalitný výkon náročných činností a poskytovanie kvalitnejších existujúcich i nových sociálnych a ďalších služieb v súlade s trendmi pri zvyšujúcom sa počte osôb vyššieho veku so zmiešanými diagnózami a s Alzheimerovou a Parkinsonovou chorobou“ a humanizovať prostredie zariadenia.

**POSKYTOVANIE SOCIÁLNYCH SLUŽIEB V ZMYSLE ZÁKONA
č. 448/2008 Z.z. O SOCIÁLNYCH SLUŽBÁCH V ZNENÍ NESKORŠÍCH
PREDPISOV:**

- pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby

- pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov

- **základné sociálne poradenstvo** spočíva v poskytovaní základných informácií o možnostiach riešenia problémov prijímateľov sociálnej služby a v sprostredkovaní ďalšej odbornej pomoci (psychologickej, právnej, inej). V rámci sociálneho poradenstva sú poskytované poradenské služby aj občanom mesta Košice a blízkeho okolia. Jedná sa o poskytovanie konkrétnych informácií o možnostiach poskytovania sociálnej služby v špecializovanom zariadení, zariadení pre seniorov alebo v inom zariadení v zmysle zákona 448/2008 o sociálnych službách v.z.n. Súčasťou sociálno - poradenskej činnosti je aj spolupráca s rodinnými príslušníkmi prijímateľov sociálnej služby, čo vedie k skvalitneniu poskytovaných služieb.

- **sociálna rehabilitácia** je odborná činnosť zameraná na podporu samostatnosti, nezávislosti, sebestačnosti fyzickej osoby. Cieľom je podporovať samostatnosť prijímateľov pri všetkých činnostiach a aktivitách. To sa realizuje nácvikom a rozvojom sociálnych zručností, posilňovaním samostatných návykov pri sebaobsluže a pri sociálnych aktivitách (napr. samostatná orientácia v novom prostredí, nácvik používania kompenzačných pomôcok, nácvik priestorovej orientácie a samostatného pohybu, samostatné vybavovanie jednoduchých úradných záležitostí a podobne). V neposlednom rade úlohou sociálnej rehabilitácie je socializácia prijímateľa sociálnej služby do nového sociálneho prostredia, do ktorého prichádza.

- **ošetrovateľská činnosť v zariadení** je súbor pracovných činností, ktoré vykonávajú zdravotnícki pracovníci s cieľom predĺžiť a skvalitniť život klientov v zariadení ARCUS – ŠZ a ZpS. Cieľom ošetrovateľskej a opatrovateľskej starostlivosti je zabezpečiť bio – psycho – sociálne potreby prijímateľom sociálnych služieb, ktorí sa nachádzajú v určitom prostredí a v určitom stave zdravia. Cieľovou skupinou je klient postihnutý chronickou alebo nevyliciteľnou chorobou, trvalým hendikepom, vrodeným alebo získaným následkom úrazu. Takéto postihnutie môže trvať často aj celý život. Ďalej sú to seniori, ktorých zdravie najviac ohrozuje strata pamäti (demencia), chorobný smútok a sklúčenosť (depresia), nádorové ochorenia, choroby srdca a ciev, respiračné ochorenia, neschopnosť udržať moč a stolicu, pohybové ochorenia a úrazy, diabetes mellitus. Tieto ochorenia môžu byť okrem samotného procesu starnutia vyvolané rôznymi príčinami, (stres, depresia, strach, ekonomická situácia, hnev, strata domova, osamelosť) ktoré vedú k nežiaducim aktivitám. Preto cieľom činnosti zdravotného personálu je:

- udržiavať a podporovať telesné, duševné a sociálne zdravie prijímateľov sociálnych služieb v súlade so sociálnym prostredím,
- poskytovať ošetrovateľskú starostlivosť zameranú na čo najrýchlejšie získanie sebestačnosti prijímateľa sociálnej služby,

- zachovávať, udržiavať optimálny zdravotný stav a zlepšiť kvalitu života,
- zabezpečiť primárne a sekundárne potreby,
- poskytovať individuálnu ošetrovateľskú starostlivosť,
- poskytovať ošetrovateľskú rehabilitáciu, - monitorovať a uspokojovať potreby prijímateľov sociálnych služieb súvisiacich so zmenou zdravotného stavu,
- aktívne podporovať príbuzných pri starostlivosti o prijímateľa sociálnej služby,
- uplatňovať v starostlivosti o prijímateľov sociálnych služieb získané vedomosti a poznatky, v zhode s etickými princípmi a právami občanov postihnutých demenciou,
- zmierňovať utrpenie a zabezpečiť dôstojný život.

Opatrovateľskú starostlivosť zabezpečuje najpočetnejšia časť personálu zariadenia ARCUS pod vedením vedúcej opatrovateľského úseku, ktorá riadi a organizuje prácu opatrovateľov. Ošetrovateľskú starostlivosť zabezpečuje vedúca ošetrovateľského úseku/ hlavná sestra a riadi prácu staničných sestier, zmenových sestier, zdravotných asistentov a fyzioterapeutov. Systematicky a priebežne je tento personál odborne školený inštitúciami ako RÚVZ, účasťou na odborných seminároch, odbornými lektormi, lekármi, odberom odbornej literatúry a časopismi, školeniami v rámci zariadenia.

Odbornú starostlivosť o zdravotný stav našich prijímateľov sociálnej služby zabezpečujú lekári:

MUDr. J. Béreš - obvodný lekár

MUDr. K. Fabiánová - obvodný lekár

MUDr. E. Jordánová - zubár

Do zariadenia prichádzajú podľa potreby aj ďalší špecialisti - gerontopsychiater, urológ, psychiater. V zariadení odborné lekárske konzílium vykonáva týždenne psychiater, podľa potreby chirurg, ktorý ordinuje terapiu klientom s defektmi kože. Ďalšie odborné vyšetrenia sú realizované na odborných ambulanciách v zdravotníckych zariadeniach za doprovodu zdravotníckeho pracovníka.

Zariadenie ARCUS má uzatvorené zmluvy so všetkými zdravotnými poisťovňami (VZP, Dôvera, Union) o poskytovaní a úhrade ošetrovateľskej starostlivosti v zariadení sociálnej pomoci. Stanovená suma za poskytovanie ošetrovateľskej starostlivosti prijímateľom sociálnej starostlivosti, ktorí spĺňajú indikačné kritéria je 3,30 € na osobu a deň. Ošetrovateľské výkony zabezpečujú sestry so špecializáciou aj v nočných pracovných zmenách. V roku 2022 bolo ošetrovaných 1392 klientov. Finančné prostriedky za poskytnuté ošetrovateľské výkony boli použité hlavne na motiváciu zamestnancov formou odmien.

Liečebná rehabilitácia

Rehabilitácia je zabezpečovaná kvalifikovanými fyzioterapeutmi vo vyhradených priestoroch telocvične, miestnosti fyzioterapie a vodoliečby. Slúži na zlepšenie kondície a tým na zvýšenie pocitu pohody a motivácie k aktívnemu prežívaniu života u mobilných klientov. U čiastočne imobilných klientov sa pravidelným cvičením udržiava svalový tonus a pôsobí ako prevencia imobilizačného syndrómu. Pre pohybové cvičenia slúži telocvična, ktorá je vybavená športovým náradím, rebrinami, steperom, thera trainerom, masážnym kreslom a Bradlovým chodníkom. V telocvični sa vykonávajú počas dňa u prijímateľov sociálnych služieb rehabilitačné procedúry ako:

- masáže
- posilňovanie svalov

- bicyklovanie
- podávanie parafínu
- aktívne cvičenia s prijímateľmi sociálnych služieb
- aktívno –asistované cvičenia v závesnom systéme
- špeciálne cvičenia na zlepšenie mobility a stability prijímateľov sociálnej služby.

Zariadenie disponuje miestnosťou fyzioterapie, kde sa podáva elektroliečba – laser terapia, TENS prúdy, magnetoterapia. Rehabilitácia sa vykonáva aj na lôžku (na izbe) prijímateľa sociálnych služieb, kde sa realizuje polohovanie, bazálna stimulácia, pasívne alebo aktívno-asistované cvičenia, dýchacia a cievna gymnastika, stabilizačný a balančný výcvik, nácvik sedu a stoja. Týmto zabezpečujeme pohybový a pocitový komfort prijímateľom sociálnych služieb.

Fyzioterapeuti poskytujú aj nadštandardné služby:

Lavaterm masáž s emulziou

Laser

Magnetoterapia

Bankovanie

Ultrazvuk

Solux Bioptron

Tens prúdy

Individuálna liečebná telesná výchova

Pre zabezpečovanie celkovej hygienickej starostlivosti má zariadenie ARCUS zakúpené hydromasážne výškovo nastaviteľné vane prístupné z troch strán. Zakúpením týchto technických zariadení sa snažíme o maximálny komfort a vysokú kvalitu života prijímateľov sociálnej služby žijúcich v našom zariadení.

PREHLAD AKTIVIZAČNÝCH ČINNOSTÍ VYKONÁVANÝCH V ROKU 2022 V ZARIADENÍ ARCUS – ŠZ a ZpS

Aktivizačná činnosť vzhľadom na neustály rok, ktorý so sebou priniesol množstvo protipandemických opatrení a obmedzení boli komunitné aktivity, záujmové činnosti, kultúrno-spoločenské, športové podujatia a výlety pôvodne plánované na rok 2021 na ktorých sa mali prijímatelia sociálnej služby zúčastniť značne limitované alebo úplne zrušené. Pri aktivizačných činnostiach, ktoré boli realizované v súlade s opatreniami sa kládol maximálny dôraz na bezpečnosť, prevenciu a ochranu zdravia. Počas roka 2021 inštruktorky sociálnej rehabilitácie a sociálne pracovníčky vykonávali denné aktivity indoorové, outdoorové a rôzne formy terapií s prijímateľmi sociálnej služby. Aktivity boli realizované individuálne alebo skupinovo v závislosti od mentálnych a fyzických schopností jednotlivých prijímateľov sociálnych služieb. Podľa toho sa realizovali aktivity ako:

Individuálne a skupinové aktivizačné činnosti

Prijímateľom sociálnej služby poskytujeme sociálne služby podľa ich individuálnych potrieb, schopností a cieľov. Každý klient má vypracovaný individuálny plán. Za účelom zvyšovania

kvality služieb je spracovaný systém vzdelávania zamestnancov. Našou prioritou je neustále zlepšovanie kvality života seniorov, z tohto dôvodu poskytujeme aktivizačné programy s prvkami muzikoterapie, arteterapie, biblioterapie, canisterapie, tanečno – pohybovú aktivitu, zmyslovú stimuláciu, rozvoj pracovných zručností, spoločenské hry, športové aktivity. Realizácia týchto aktivizačných činností je na báze dobrovoľnosti.

Aktivizačná činnosť s prvkami muzikoterapie

Tento druh aktivizačnej činnosti sa vykonáva s mobilnými i imobilnými klientmi, pretože to pozitívne vplýva na ich psychiku, pomáha zmierniť negatívne pocity a zážitky. Hudba poskytuje priestor otvoriť sa dôležitým vzťahom. Cez zmyslovú rovinu zjemňuje vnímanie seba i vnímanie ľudí navzájom. Hudba nás rozochvieva a pozýva, aby sme sa rozozvučali vo vzťahu k sebe a k iným ľuďom. Počúvanie príjemnej hudby má na organizmus rovnaké účinky ako smiech, rozširuje cievy a rozprúdi krv. Cieľom aktivizačnej činnosti s prvkami muzikoterapie je teda viesť prijímateľov sociálnych služieb k hlbším osobným zážitkom, k ukludňovaniu nepokojných prijímateľov sociálnych služieb a ku komunikácii prostredníctvom hudby a spevu.

Aktivizačná činnosť s prvkami arteterapie

Arteterapia sa využíva ako cieleňý prostriedok na rozvoj tvorivých schopností klientov, rozvíjanie sebaznania a ich ďalší citový vývin. Je to psychoterapeutická a psychosociálna disciplína, využívajúca k liečebným cieľom formy a prostriedky adekvátne umeleckým formám. Pracuje najmä s tvorbou a reflexiou zameranou na proces či produkt. Prvoradým cieľom nie je vytvorenie diela, ale prostredníctvom sebaujadrenia, rozvíjania tvorivosti a schopnosti komunikovať a tým dosiahnuť odstránenie alebo zmiernenie obťažní človeka.

Aromaterapia

Aromaterapia sa v zariadení aplikuje s mobilnými, ako i imobilnými klientmi inhalovaním vonných olejčekov. Terapia slúži na celkové uvoľnenie napätého organizmu, odbúranie stresu a načerpanie pozitívnej energie.

Rozvoj pracovných zručností

Je to odborná činnosť na osvojenie pracovných návykov fyzickej osoby pri vykonávaní pracovných aktivít pod odborným vedením za účelom obnovy, udržania alebo rozvoja jej fyzických, mentálnych a pracovných schopností a jej začlenenia do spoločnosti. Cieľom je snaha, aby prijímateľ sociálnej služby sa postupne stal samostatným a nezávislým a tým dosiahol aj vyššiu kvalitu svojho života, umožniť prijímateľovi sociálnej služby zúčastňovať sa každodenných aktivít, ktoré zvyšujú možnosť začlenenia sa a socializácie.

Pri práci sa využívajú plány činnosti s individuálnym prístupom. Možnosť zapojiť sa do práce je v týchto oblastiach :

Rozvoj pracovných zručností v záhrade :

- starostlivosť o kvetinové záhony, pestovanie ruží
- hrabanie pokosenej trávy
- zametanie chodníka

- polievanie kvetín a okrasných drevín

Rozvoj pracovných zručností ručnými prácami:

- maľovanie na sklo, maľovanie pomocou šablón
- výroba dekoratívnych predmetov z farebného papiera, krepového papiera, špajlí
- práca s voskom

Tieto aktivizačné činnosti pozitívne podporujú zdravie a pohodu prijímateľov sociálnej služby prostredníctvom zmysluplného zamestnávania sa, čo v nich udržiava pocit toho, že sú ešte stále užitoční.

Canisterapia

Canisterapia je pomocná liečba pri viacerých klinických, psychiatrických, psychopatologických a geriatrických ochoreniach, kde sa pri liečbach uplatňujú fyzické, psychosociálne a emocionálne účinky zvierat na pacienta. Ide o podpornú liečbu, pri ktorej sa využíva prirodzene kladný vzťah človeka k zvieratám. Pôsobenie na fyzické zdravie prijímateľa sociálnej služby je u canisterapie druhotné, motivuje k rehabilitácii a povzbudenie imunity prostredníctvom psychiky. Pri akejkoľvek forme canisterapie musíme psa chápať len ako prostriedok, pomocou ktorého sa liečiteľ (lekár, psychológ, rehabilitačný pracovník...) ľahšie skontaktuje so svojim klientom. Preto sa canisterapia aplikuje najmä tam, kde je ťažké nadviazať kontakt s prijímateľom sociálnej služby (pri autizme, depresii, DMO). Canisterapia je vo svete veľmi známou formou alternatívnej terapie.

Zabezpečenie spirituálnych potrieb

Na 2. podlaží zariadenia sa nachádza kaplnka, ktorá slúži veriacim prijímateľom sociálnych služieb rôzneho vierovyznania. V súvislosti s pandemiou COVID-19 boli sväté omše vykonávané sporadicky, podľa toho aké opatrenia v zariadení boli prijaté. Duchovnú podporu zabezpečoval individuálnym prístupom kňaz, ak to nebolo možné snažili sme sa prijímateľom zabezpečiť počúvanie alebo sledovanie svätých omší prostredníctvom rádia alebo televízie.

Zabezpečenie fakultatívnych služieb

Všetky vyššie uvedené služby sú prijímateľom sociálnych služieb poskytované ako základné služby, ku ktorým je možné zabezpečiť aj poskytovanie fakultatívnych služieb, kam zaradujeme pedikúru, manikúru, kadernícke, holičské služby a iné, podľa individuálnych požiadaviek klientov.

Alzheimerova choroba postihuje najmä ľudí vo vyššom veku, jej výskyt u ľudí starších ako 65 rokov je približne 5%, u ľudí vo veku nad 85 rokov je to už ale približne 50% populácie. Napriek tomu, že dnešné možnosti liečby vedia zmierniť príznaky ochorenia a zlepšiť kvalitu života, stále je rastúci trend podielu ľudí postihnutých týmto ochorením odkázaných na poskytovanie sociálnej služby v špecializovaných zariadeniach. Alzheimerova choroba je ochorením mozgu, ktorá je sprevádzaná úpadkom pamäti, chápania, myslenia, plánovania, reči, schopnosti učiť sa. Oberá človeka o to najcennejšie – schopnosť myslieť, orientovať sa a postarať sa sám o seba.

Na základe daných problémov vytvárame pre prijímateľov sociálnej služby program, ktorý ich aktivizuje rešpektujúc ich možnosti a schopnosti. Aktivizačný program zahŕňa aktivizáciu

počas dňa, pričom je dôležitý predovšetkým stály režim dňa a vytváranie podmienok pre realizáciu jednotlivých aktivít. Prijímatelia sociálnej služby trpiaci poruchami pamäti (Alzheimerovou chorobou, demenciou) potrebujú úplne iný prístup ako iní klienti. Preto patria k základným formám práce s týmito prijímateľmi sociálnej služby v tunajšom špecializovanom zariadení tréningy pamäte, validácia, reminiscencia.

Tréning pamäti

Pre aktívnych seniorov a seniorov s poruchami pamäti (Alzheimerova demencia, demencie) prebiehali v našom zariadení tréningy pamäti pod vedením inštruktorov sociálnej rehabilitácie. Tréning pamäti má našich seniorov presvedčiť o tom, že úbytok pamäťových schopností vo vyššom veku je možné obmedziť, ak je pamäť primerane využívaná a cvičená. Praktickými cvičeniami zameranými na pamäť sa udržiavajú a rozvíjajú rozumové dispozície, schopnosti prijímať nové vedomosti a porozumieť im, orientovať sa v zmenách. Zároveň sa posilňuje zdravé sebadovedomie a udržiava sebestačnosť človeka do neskorého veku. Cieľom tréningu pamäti je vhodnými cvičeniami zameranými na posilnenie zachovaných kognitívnych (poznávacích) funkcií predísť ich zhoršeniu, naučiť ich využívať techniky ukladania údajov do pamäti (mnemotechniky) ako vhodnú kompenzáciu nedokonalosti pamäti, vytvoriť návyk na každodenné cvičenie pamäti, zvýšiť ich kvalitu života.

Obsahom tréningu pamäti sú:

- mnemotechniky - techniky ukladania informácií do pamäti
- psychomotorické cvičenia
- koncentračné cvičenia
- cvičenie pozornosti a zmyslového vnímania
- reminiscenčná terapia - práca so spomienkami
- grafomotorické úlohy
- logické úlohy
- cvičenia využívajúce dlhodobú pamäť a krátkodobú pamäť

Samotný tréning prebieha individuálne ale aj skupinovo ako cyklus stretnutí v trvaní 1,5 – 2 hodiny. Stretnutia sa uskutočňujú v pravidelných intervaloch, spravidla 1 – 2 krát týždenne v pevne stanovenom čase. Cieľom skupinového tréningu pamäti je interakcia medzi účastníkmi, zníženie závislosti stimuláciou pamäti a povzbudzovanie ich sebadôvery, aby boli zmysluplne zamestnaní a aby sme u nich cielene udržiavali schopnosť písať a čítať.

Aktivizačný program s prvkami reminiscencie – práca so spomienkami

Tento program využíva spomienky a ich vybavovanie prostredníctvom rôznych podnetov. Reminiscencia vychádza zo skutočnosti, že aj keď v pokročilom štádiu demencie býva postihnutá krátkodobá pamäť, tak dlhodobá pamäť je stále pomerne zachovaná. Prostredníctvom tejto terapie sa snažíme spolu s prijímateľmi sociálnej služby "opäť si zaspomínať" na ich detstvo, mladosť, život pred ich ochorením. Veľmi dôležitá je spolupráca s rodinou, ktorá môže poskytnúť mnoho dôležitých informácií o živote prijímateľa sociálnej služby, ale môže taktiež doniesť predmety či fotografie, ktoré evokujú spomienky a majú pre nich emočný význam.

Zmyslová stimulácia u ľudí s Alzheimerovou chorobou a demenciou v miestnosti Snoezelen

Je preukázané, že zmyslová stimulácia u ľudí s Alzheimerovou chorobou a ďalšími formami demencie znižuje rozrušenie a nepokoj, a tiež zlepšuje spánok, z tohto dôvodu zmyslová stimulácia znamená zlepšenie kvality života pre pacienta rovnako ako aj pre jeho opatrovateľa. Za zmyslovú stimuláciu môžeme celkom jednoducho považovať čokoľvek, čo stimuluje jeden z našich piatich zmyslov.

Stimulácia zraku: Zrak je náš najdôležitejší zmysel, získavame cez neho najviac informácií a poskytuje nám najširší záber možností stimulácie. Vizualna stimulácia u pacientov s Alzheimerovou chorobou môže zahŕňať svetlo, farbu, tvar či pohyb, alebo kombináciu týchto prvkov. Jemné svetlá, kaleidoskopy, farebné maľby, prírodopisné filmy, blikajúce vianočné stromčeky, krásny západ slnka: to všetko sú príklady vizuálnej stimulácie. Niektoré zrakové podnety môžu navyše stimulovať pamäť: západ slnka môže pacientovi pripomenúť spomienku na podobný západ slnka v jeho minulosti. Klasická maľba môže pripomenúť návštevu v múzeu alebo semináre umenia zo školy.

Zvuková stimulácia: Naše uši nám poskytujú druhý najsilnejší zdroj zmyslovej stimulácie. Naše oči nám dovoľujú vychutnať si maľby Rembrandta a sochy Michelangela. Naše uši nám dovoľujú zdieľať génia Mozarta a Beethovena či zobúdzajú sa pri symfónii vtákov za jarného rána. Pre ľudí s Alzheimerovou chorobou a demenciou je zvuková stimulácia efektívna na zlepšenie nálady, relaxáciu a poznávanie rovnako ako pre hocikoho iného. Upokojujúce účinky hudby sú dobre známe. Prírodné zvuky sú pravdepodobne na náladu a meditáciu najlepšie. Zvukovú stimuláciu možno použiť rôznymi spôsobmi a s rôznymi efektmi.

Stimulácia chuti: Chuť je v mnohých ohľadoch najpríjemnejší z našich zmyslov; veľa závisí aj od toho, koľko dôrazu človek kladie na jedlo a jedenie. Chuť je veľmi tesne naviazaná na arómu a môže viesť k rozepamätaniu. Oblúbené jedlo alebo chod, ktorý pacient nemal dlhý čas, môže uvoľniť záplavu spomienok.

Čuchová stimulácia: Niektoré z našich najsilnejších spomienok a asociácií spúšťa aróma. Vôňa, ktorú si spájame s udalosťou alebo momentom v minulosti, nás často preniesie do tohto momentu. Môže však urobiť oveľa viac, než len rozhábať pamäť. Pamäť však povzbudzuje a všetko, čo dokáže obnoviť spomienky by malo byť dennou súčasťou života človeka s demenciou.

Stimulácia hmatu: Všetko čoho sa dá dotknúť a všetko, čo sa môže dotknúť nás, môže byť stimulujuce. Každý pevný objekt má textúru, teplotu, tvar. Hmat zahŕňa tiež rozlišovanie a rozpoznanie teploty, bolesti a pozície tela (propriocepcia).

Základy informatiky pre seniorov

Práca s počítačom prebieha v počítačovej miestnosti s cieľom podporiť záujem seniorov o využívanie moderných komunikačných technológií, získať základné zručnosti pri samotnej práci s počítačom, s Internetom, mobilným telefónom, či s tabletom. Pomocou moderných technológií tak dokážu naši seniori ostať v kontakte so svojimi blízkymi a udržať krok s moderným svetom.

Psychomotorické cvičenia

Psychomotorické cvičenia sa zameriavajú na stimuláciu, rozvoj a podporu psychomotoriky. Vytvára tzv. bio-psycho-socio-spirituálnu pohodu človeka. Umožňuje formu aktívneho odpočinku, proces regenerácie a rovnomerne rozvíja fyzickú, psychickú a spoločenskú stránku osobnosti. Pri cvičeniach ide o stimuláciu neuromotoriky, zlepšenie spolupráce jednotlivých častí tela a koordinácie pohybov. Pri psychomotorických cvičeniach sa využívajú dostupné pomôcky ako loptičky, igelitové vrecia, noviny, deky a pod.

Motogeragogika

Motogeragogika – psychomotorická aktivizácia seniorov vychádza z dlhodobých zručností práce s osobami trpiacimi Alzheimerovou demenciou a všestranne podporuje ich osobný rozvoj prostredníctvom hravých psychomotorických cvičení v kombinácií so stimuláciou vecami každodennej potreby.

V dôsledku tejto intervencie dochádza k výraznému zlepšeniu u seniorov, u ktorých by sme už žiadne zlepšenie, ani fyzické, ani psychické, neočakávali. Motogeragogika zahrňuje zároveň telesné, kognitívne i sociálne aspekty a pomáha seniorom k tomu, aby sa opäť „vracali do života“.

Validácia

Validácia znamená uznanie, potvrdenie. Ide o uznanie hodnoty človeka bez ohľadu na to do akej miery je orientovaný a o potvrdenie emočného prežívania jednotlivca. Je to metóda komunikácie s dezorientovaným starým človekom trpiacim demenciou. Pre praktické využívanie v každodennej práci s chorými validácia umožňuje určiť fázu dezorientácie, odhadnúť typ správania dezorientovaných starých ľudí a ponúka jednoduché praktické techniky komunikácie. Prostredníctvom validácie získajú dezorientovaní empatické aktívne počúvanie, neodsudzovanie, ale práve naopak akceptovanie ich hľadiska reality. V tomto rozmere, v ktorom rastie medzi chorým a validujúcim opatrovateľom dôvera, sa odstraňujú pocity strachu a nutnosť ho obmedzovať. V konečnom dôsledku je vedomie postihnutého človeka znovu posilňované ľudskými hodnotami a zlepšujú sa aj jeho telesné a sociálne funkcie.

Aktivizácia formou terapeutických bábik a interaktívnej terapeutickej mačky

Terapeutické bábiky alebo v origináli "empathy dolls" prebúdzajú ľudské reakcie, stávajú sa médium, objektom hry a terapie. Zariadenia ARCUS disponuje štyrmi bábikami. Tieto bábiky svojimi parametrami do istej miery pripomínajú skutočné deti a tak pozitívne stimulujú zmyslové orgány klienta v pokročilom štádiu demencie. Nielenže pomáhajú seniorom oživiť spomienky na produktívne obdobie života, ale reagujú na nich objímaním, bozkami, prihovaraním sa a úsmevom. Prostredníctvom práce s terapeutickými bábikami sa nám darí u seniorov obnoviť komunikáciu, spoluprácu s personálom, znížiť agresívne prejavy, napätie a psychomotorický nepokoj.

Interaktívna terapeutická mačka poskytuje široké možnosti využitia pri terapii osôb s rôznymi druhmi znevýhodnenia. Pre seniorov je nenahraditeľným spoločníkom, ktorý zmierni ich osamelosť. Poslúži aj ako aktivizačná pomôcka u osôb s demenciou alebo Alzheimerovou chorobou, u ktorých oživuje spomienky a evokuje potrebu starať sa a ochraňovať. Mačku

využívame aj pri terapii osôb s ťažkým a viacnásobným postihnutím; reakcie mačky (pohyb, mňaukanie, pradenie) sú pre nich cennou odmenou za pohyb či verbalizáciu.

Senior časopis a poštová schránka – zberateľka

O činnostiach a aktivitách, ktoré sa uskutočňujú v zariadení ARCUS sú prijímatelia sociálnej služby informovaní aj prostredníctvom časopisu SENIOR, ktorý pravidelne vychádza raz za štvrtýrok. V časopise sú uverejňované články našich prispievateľov ako z radov prijímateľov sociálnych služieb tak aj zamestnancov. Poštová schránka slúži pre všetkých tých prijímateľov sociálnej služby zariadenia ARCUS, ktorí nemajú odvahu k ústnemu prejavu a vypovedaniu svojej nespokojnosti či spokojnosti s nejakou z poskytovaných sociálnych služieb v zariadení. Slúži ako zberateľka všetkých, či už kladných alebo záporných odkazov a pripomienok, či návrhov adresovaných zo strany prijímateľov sociálnej služby v zariadení ARCUS k jednotlivým úsekom zariadenia. Do poštovej schránky môžu byť vhadzované odkazy, pripomienky a návrhy, ktoré budú prijímateľom sociálnej služby podpísané, alebo prijímateľ ostane v anonymite. V prípade podpísaných odkazov, pripomienok, sťažností sa na dotazy zo strany prijímateľa sociálnej služby odpovie.

Liečebná rehabilitácia

Rehabilitácia je zabezpečovaná kvalifikovanými rehabilitačnými pracovníkmi vo vyhradených priestoroch telocvične, miestnosti fyzioterapie, ktorým to odporučil odborný lekár. Slúži na zlepšenie kondície a tým na zvýšenie pocitu pohody a motivácie k aktívnemu prežívaniu života. Pre pohybové cvičenia slúži miestnosť pre liečebnú telesnú výchovu, ktorá je vybavená športovým náradím, rebrinami, steperom, Bradlovým chodníkom. V miestnosti liečebnej výchovy sa vykonávajú počas dňa u prijímateľov sociálnych služieb rehabilitačné procedúry ako:

- masáže
- posilňovanie svalov
- bicyklovanie
- podávanie parafínu
- aktívne cvičenia s prijímateľmi sociálnych služieb

Zariadenie disponuje miestnosťou fyzioterapie, kde sa podáva elektroliečba – laser terapia, TENS prúdy, magnetoterapia. Rehabilitácia sa vykonáva aj u lôžka (na izbe) prijímateľa sociálnych služieb.

Individuálne plánovanie v zariadení

Zariadenie plánuje poskytovanie sociálnej služby podľa individuálnych potrieb, schopností a cieľov prijímateľa sociálnej služby, vedie písomné individuálne záznamy o priebehu poskytovania sociálnej služby, ktoré následne vyhodnocuje za účasti prijímateľa sociálnej služby. Pred prijatím prijímateľa sociálnej služby do zariadenia dochádza k zberu základných údajov o klientovi. Pri prijatí prijímateľa sociálnych služieb do zariadenia je vyhotovená anamnéza jeho osobných údajov. Ak ide o prijímateľa sociálnej služby s ťažkým zdravotným postihnutím údaje o ňom poskytujú najbližší príbuzní. Počas prvých dní v zariadení sa prijímateľovi sociálnych služieb venuje zvýšená pozornosť z dôvodu adaptácie a je mu pridelený sociálny pracovník, ktorý mu bude nápomocný a pomôže mu aktivizovať vnútorný

potenciál, sformulovať osobné ciele a zapojiť ho do aktivít v zariadení. Prijímateľ sociálnej služby za pomoci sociálneho pracovníka zosumarizuje svoje očakávania, osobné ciele a túžby a následne je vyhotovený individuálny rozvojový plán osobnosti. Tento písomný záznam sa skladá z anamnézy, sociálneho rozvojového plánu, ošetrovateľského a terapeutického plánu. Individuálne plány osobnosti sa polročne písomne vyhodnotia a závery sa následne prehodnocujú s prijímateľom sociálnej služby za pomoci sociálneho pracovníka.

Úschova cenných vecí

Zariadenie ARCUS má vytvorené podmienky na úschovu cenných vecí prijímateľov sociálnej služby v osobitnom bezpečnom priestore. Zariadenie prevezme do úschovy cenné veci od prijímateľa sociálnej služby, ktorý o ich prevzatie požiadava pri nástupe alebo počas pobytu v zariadení. Pri prevzatí cenných vecí uzatvorí poskytovateľ sociálnej služby s prijímateľom zmluvu o úschove cenných vecí, ktorú zaeviduje do registra zmlúv o úschove cenných vecí, v súlade s internou smernicou o úschove cenných vecí. V prípade úmrtia prijímateľa sociálnej služby sú veci predmetom dedičského konania.

KULTÚRNO – ZÁUJMOVÁ ČINNOSŤ V ROKU 2022

Kultúrno – záujmová činnosť je súčasťou vnútorného života a jednou z foriem trávenia voľného času. Celoročné plány kultúrno – spoločenskej a záujmovej činnosti sú prispôbené individuálnym potrebám, požiadavkám a záujmom našich prijímateľov sociálnych služieb. Organizovaním aktivít rôzneho žánru sa snažíme o zníženie alebo odstránenie citovej deprivácie a uspokojenie vyšších potrieb, ktoré pozitívne ovplyvňujú celkové prežívanie a správanie človeka.

Všetky naplánované kultúrno – spoločenské podujatia a akcie sa počas r. 2022 podarilo uskutočniť. V mesiaci marec sa uskutočnilo posedenie s kultúrnym programom pri príležitosti Medzinárodného dňa žien. V rámci Týždňa mozgu sme pripravili zaujímavé aktivity na precvičenie pamäti. Cvičenia boli zamerané na tréning pamäti, kvízy zamerané na koncentráciu a pozornosť. S príchodom teplých slnečných dní sme sa pustili do práce v záhrade zariadenia, aby sme spríjemnili prostredie nie len pre našich prijímateľov, ale aj pre návštevníkov, pre ktorých je záhrada priestor na oddych a relax. V máji prijímatelia sociálnych služieb sa zúčastnili v Kulturparku hudobného koncertu žiakov a učiteľov ZUŠ na Jantárovej ul. Boli na jednodňovom výlete na Bio Farme Zlatý Hýľ v Novačanoch, kde si prezreli priestory na chov oviec, zúčastnili sa výroby rôznych druhov syra, ktoré potom mali možnosť degustovať. V mesiaci máj nás navštívili zdravotní klauni, ktorí vniesli radosť, úsmevy a potešenie hlavne imobilným prijímateľom SS, ktorých navštívili na ich izbových jednotkách.

V mesiaci jún sa v rámci letného posedenia v spolupráci so Samosprávnym výborom obyvateľov zariadenia ARCUS zrealizovali Guláš párty, kde sme varili guláš v záhrade nášho zariadenia so seniormi, rodinnými príslušníkmi. Nechýbal kultúrny program a aktivity pre najmenších. V tom istom mesiaci sa nám podarilo ešte zrealizovať Arcusácke športové hry pre prijímateľov zariadenia. Prijímatelia nášho zariadenia sa zapojili do vzdelávania v rámci projektu Zlepšovania digitálnych zručností seniorov, ktoré organizovalo Centrum celoživotného vzdelávania a podpory projektov. Spojenie dvoch odlišných generácií ľudí môže

byť inšpiratívne a zároveň vzájomne obohacujúce. Príkladom bol výnimočný projekt „Krajina mojej pamäte“, ktorý vznikol v spolupráci so študentkami ŠUP Košice a našimi PSS. Pri jeho realizácii využili prvky arteterapie, pomocou ktorej sa seniori preniesli do príjemných spomienok na ich obľúbené miesta, ktoré už nemohli navštíviť. Umelecké diela boli predstavené a odovzdané na vernisáži priamo v záhrade zariadenia, in boli odovzdané.

V júli naši vybraní prijímatelia SS reprezentovali zariadenie na športovej akcii turnaj v Petangu, ktoré realizovalo zariadenie Domko – DSS a umiestnili sa na krásnom 2. mieste. Každoročne v letných mesiacoch realizujeme Dog Show a ani v r. 2022 táto akcia nescela chýbať. Zavítalo k nám šesť psov rôznych rás a predviedli so svojimi cvičiteľkami (canisterapeutkami) krásne psie predstavenie. Koncom mesiaca júl sme sa v zariadení učili pliecť košíky pod vedením Mgr. Smolnickej so synom zo združenia priateľov tradícií a taktiež sme zrealizovali letný koncert v záhrade zariadenia, v spolupráci s OZ Slavonic v rámci projektu Za krajšiu jeseň života. Profesionálni umelci si pripravili a odohrali hudobné skladby rôznych hudobných skladateľov.

V septembri sme sa s našimi športovcami z radu prijímateľov SS zúčastnili Športových hier, ktoré organizovalo zariadenie Harmónia v Strážskom. V októbri sa naše seniorky spolu s inštruktorkami sociálnej rehabilitácie zúčastnili zábavno - vedomostnej aktivity „Čo ja viem“, ktorú pripravilo zariadenie DSS Ondava v Rakovci nad Ondavou. Aj v tomto mesiaci sme sa mohli tešiť z návštevy zdravotných klaunov, ktorí prostredníctvom klaunovského umenia priniesli našim seniorom smiech, radosť a hlboký emociálny zážitok. V rámci októbra – Mesiaca úcty k starším, sme realizovali posedenie s bohatým kultúrnym programom.

V novembri seniori boli pozvaní na premietanie filmu „Já nejsem já“ do Kina Úsmev, nechýbala ani Katarínska zábava v zariadení so živou hudbou a taktiež účasť našich spevákov na 6. ročníku Zlatého Slávika, ktoré organizovalo zariadenie Via Lux Barca.

V zariadení si každoročne ožívujeme vianočné a predvianočné tradície, medzi ktoré patrí aj sviatok sv. Mikuláša, ktorý je neodmysliteľnou súčasťou adventného obdobia. Strávili sme spolu príjemné, uvoľnené chvíle v spoločnosti Mikuláša a jeho pomocníkov - anjela a čerta, chodbou sa ozývala nie len vianočná hudba, ale aj smiech a dobrá nálada.

Aj v tomto roku sa naše zariadenie zapojilo do projektu „*Koľko lásky sa zmestí do krabice od topánok*“. Cieľom projektu bolo obdarovať obyvateľov v zariadeniach sociálnych služieb vianočnými darčekom, ktoré zabezpečili ľudia z celého Slovenska. Vianočné obdobie má byť obdobím vzájomnej spolupatričnosti a rodinnej pohody. Avšak nie každému človeku je určené miesto pri spoločnom rodinnom stole. Aj v zariadení ARCUS máme seniorov, ktorí nemajú žiadnych blízkych príbuzných, alebo žijú v zahraničí a nemôžu byť so svojimi blízkymi. Projekt *Vianočný zázrak* od roku 2017 prepája vianočné prania osamelých seniorov v zariadeniach sociálnych služieb a ľudí, ktorí majú záujem im tieto prania splniť a vrátiť do ich životov kúsok Vianoc. Obdarovaných týmto spôsobom bolo 30 prijímateľov sociálnej služby. Ak niekomu pomôžeme, ten pocit v našom vnútri je na nezaplatenie.

V predvianočnom období seniori spolu s detičkami z materskej školy zdobili vianočný stromček v Knižnici pre mládež mesta Košice v Kulturparku, zúčastnili sa koncertu České Vánoce 2022. Pripravili sme pre našich seniorov *Vianočné trhy*, so všelijakými dobrotami, kapustnicou, vianočným punčom, medovníčkami, kultúrnym programom.. Záver roka sme ukončili krásnym Vianočným koncertom v spoločenskej miestnosti, kde zneli vianočné koledy a piesne v podaní MFSK Parobci z Dvorianok.

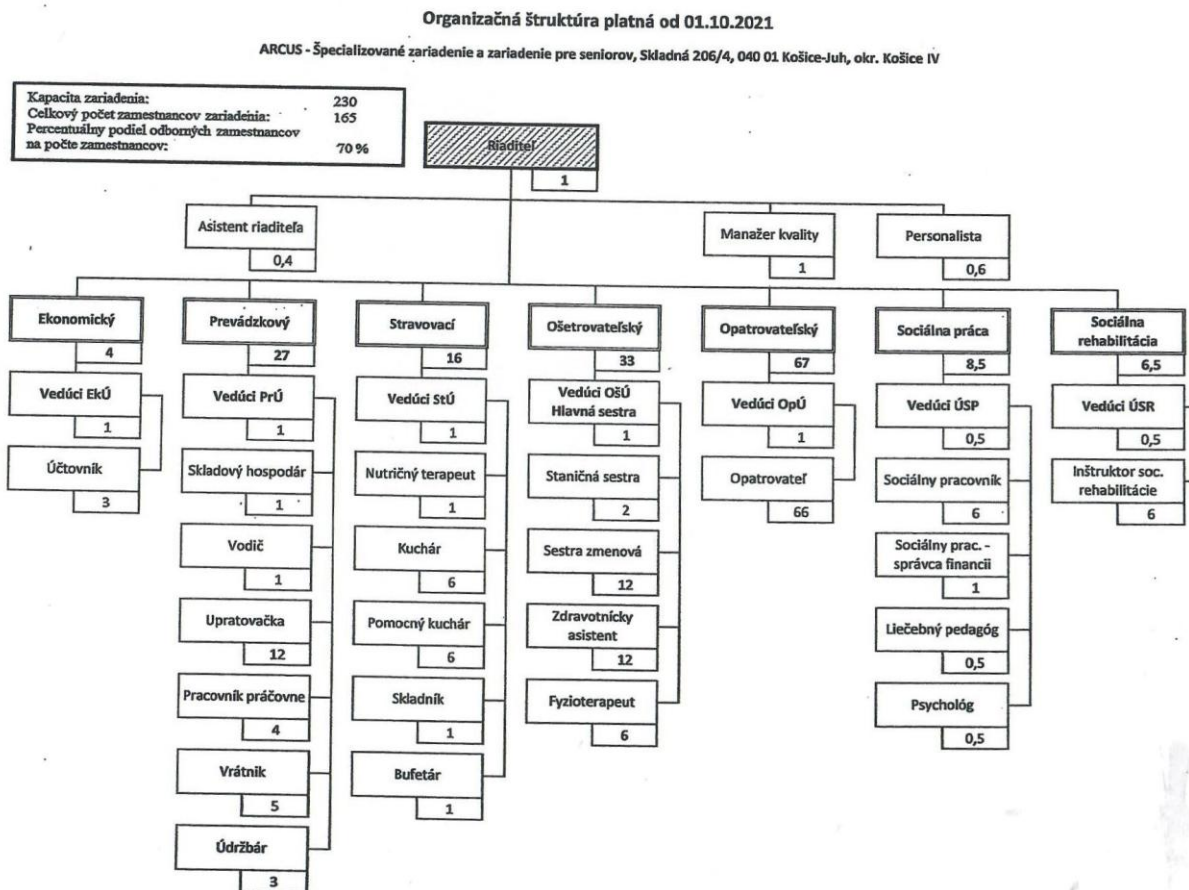
Samotné zariadenie ARCUS a OZ príbuzných a priateľov zariadenia ARCUS, ktoré úzko spolupracuje so zariadením, sa v roku 2022 uchádzalo o nasledovné projekty:

- *Grantový program Poštovej banky Nápad pre 3 generácie 2022* – cieľom projektu Kognisence – požičovňa pomôcok na tréning pamäti v domácom prostredí - projekt OZ nepodporený.

- *Grantová výzva Nadácie Ponti – „Vy rozhodujete, my pomáhame“* - projekt zameraný na na aktivizáciu pohybového aparátu klientov zariadenia, precvičovať ramená a kĺby horných končatín na exteriérovom cvičebnom stroji- doplnenie Fit parku v areály zariadenia - projekt OZ nepodporený.

6. PERSONÁLNE ZLOŽENIE A ORGANIZAČNÁ ŠTRUKTÚRA POSKYTOVATEĽA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

V zariadení pracovalo v roku 2022 165 zamestnancov podľa nižšie uvedenej organizačnej štruktúry:

V zariadení ARCUS sa v roku 2022 nemenila organizačná štruktúra. Počet zamestnancov ostal nezmenený.

Systém odmeňovania zamestnancov ARCUS je v súlade so Zákonom č.553/2003 Z.z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v zmysle nariadenia vlády SR č.341/2004 Z. z. a taktiež v zmysle ustanovení § 13 a § 118 Zákonníka práce.

Zamestnávateľ sa stará o prehľbovanie kvalifikácie zamestnancov, ako aj o jej zvyšovanie. Zamestnávateľ uplatňuje tieto formy vzdelávania v závislosti od kvality, respektíve úrovne získavaných poznatkov, vedomostí alebo schopností :

- zaškolenie alebo zaučenie zamestnanca, ktorý vstupuje do pracovného procesu bez akejkoľvek kvalifikácie,
- zvýšenie kvalifikácie zamestnanca, ktorý už dosiahol istý stupeň kvalifikácie,
- prehĺbenie kvalifikácie zamestnanca, ktorý už tiež dosiahol istý stupeň kvalifikácie.

Aj samotný zamestnanec je povinný sústavne si prehľbovať kvalifikáciu na výkon práce dohodnutej v pracovnej zmluve. Prehľbovanie kvalifikácie je aj jej udržiavanie a obnovovanie, ktoré má prebiehať formou školení, kurzov, seminárov ale aj samoštúdiom odborných kníh a časopisov a pod.. V zmysle vyššie uvedeného zamestnávateľ ARCUS umožnil svojim zamestnancom maximálne ako bolo možné účasť na seminároch a školeniach. Zo školení a seminárov uvádzame aspoň niektoré:

Vzdelávanie zamestnancov v rôznych oblastiach potrebných pre výkon práce

<i>forma</i>	<i>názov</i>
školiaca akcia	Podpora organizmu pri liečbe pacienta s onkologickým ochorením
školiaca akcia	Webinár - Otvorene o inkontinencii
školiaca akcia	Webinár -Erdostein – čo všetko o ňom vieme a čo sme zistili
školiaca akcia	Erasmus+project „Creative methods in adult and elderly education“
školiaca akcia	Čo všetko vieme o COVID 19- informácie pre prax
školiaca akcia	Interdisciplinárna spolupráca
školiaca akcia	Webinár -Pharmacy JAR 2022 1. časť
školiaca akcia	Komunikácia v mojej profesii
školiaca akcia	Stres, nespavosť, únava – pomoc z prírody
školiaca akcia	Supervízie
vzdelávacia aktivita	Jarná škola integratívnej medicíny
školiaca akcia	Webinár - Akadémia CHVO a hemoroidov
konferencia	Alzheimerforum 2022 – Ako funguje spolupráca v multidisciplinárnom tíme
školiaca akcia	Vstupné interné školenia

školiaca akcia	Opatrovateľský proces a komunikácia s klientmi ŠZ
akreditovaný kurz	Telesné a netelesné obmedzenia a špeciálne úchopy – úroveň 1
akreditovaný kurz	Krízový manažment v sociálnych službách
medzinárodná konferencia	Alzheimerforum 2022
akreditovaný kurz	Validácia podľa Naomi Feil
rôzne odborné školenia	v oblasti účtovníctva, rozpočtovníctva, práce a miezd a verejného obstarávania

Politika manažérstva ľudských zdrojov je zadefinovaná v základných dokumentoch organizácie v organizačnom a pracovnom poriadku, ktoré sú umiestnené na prístupných miestach v organizácii (za sprístupnenie sú zodpovední vedúci zamestnanci) - sú dostupné všetkým zamestnancom na príslušných úsekoch. Zmeny vyplývajúce zo stratégie a plánovania organizácie sú konzultované s odborovou organizáciou (napr. zmeny organizačnej štruktúry) a sú riešené dodatkami k uvedeným poriadkom, s ktorými vedúci úsekov oboznamujú svojich podriadených. Sociálna politika zamestnancov je riadená smernicou pre tvorbu a čerpanie sociálneho fondu. Organizácia prostredníctvom rozpočtu na čerpanie SF v príslušnom roku vypláca zamestnancom príspevkov na stravovanie, príspevkov na regeneráciu prac.sily, príspevkov pri životných jubileách, príspevkov na branňo-športové hry, príspevkov pri odchode do dôchodku, príspevkov pri narodení dieťaťa, pri úmrtí člena rodiny, príspevkov na vianočný večierok, na relaxačný spoločný pobyt zamestnancov a pod. Na sociálnej politike sa spolupodieľa aj odborová organizácia, s ktorou zamestnávateľ udržiava korektný vzťah.

7. FINANCOVANIE SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

Zariadenie ARCUS – ŠZ a ZpS na Skladnej č. 4 v Košiciach je zariadením, ktoré poskytuje sociálnu službu s celoročným pobytom. Je v zriaďovateľskej pôsobnosti Košického samosprávneho kraja. ARCUS je rozpočtovou organizáciou, ktorá je napojená na rozpočet vyššie spomínaného zriaďovateľa. V súlade s § 12 ods.1 NR SR č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a v súlade s uznesením č.622/2021 Zastupiteľstva Košického samosprávneho kraja nám bol dňa 14.12.2021 schválený rozpočet bežných výdavkov na rok 2022. Jeho tvorba, úprava a čerpanie bola v priebehu roka 2022 nasledovná:

Tab.č.1

Program	Funkčná klasifikácia	Ekonomická klasifikácia	Zdroj	Suma v €
070100	1012	600-Bežné výdavky	41-001-z daňových príjmov	1 931 185,00
070100	1012	610-Mzdy,platy a OOV	41-001-z daňových príjmov	1 345 018,00
070100	1020	600-Bežné výdavky	41-001-z daňových príjmov	600 495,00

070100	1020	610-Mzdy,platy a OOV	41-001-z daňových príjmov	549 373,00
	1012	200-Bežné príjmy	72G-Vlastné príjmy KSK	620 000,00
070100	1012	600-Bežné výdavky	72G-Vlastné príjmy KSK	620 000,00
	1020	200-Bežné príjmy	72G-Vlastné príjmy KSK	249 900,00
070100	1020	600-Bežné výdavky	72G -Vlastné príjmy KSK	249 900,00

Rozpočet bol následne v priebehu roka 2022 upravovaný nasledujúcimi rozpočtovými opatreniami takto:

- rozpočtové opatrenie č. B1 – 02838/2022/ OF - 08028 zo dňa 22.02.2022
- rozpočtové opatrenie č. B2 – 02838/2022/ OF - 14339 zo dňa 06.04.2022
- rozpočtové opatrenie č. B3 – 02838/2022/ OF - 18087 zo dňa 03.05.2022
- rozpočtové opatrenie č. B4 - 02838/2022/ OF – 25851 zo dňa 21.06.2022
- rozpočtové opatrenie č. B5 - 02838/2022/ OF - 31545 zo dňa 26.07.2022
- rozpočtové opatrenie č. B6 - 02838/2022/ OF - 32216 zo dňa 01.08.2022
- rozpočtové opatrenie č. B7 - 02838/2022/ OF - 38816 zo dňa 16.09.2022
- rozpočtové opatrenie č. B8 - 02838/2022/ OF - 39728 zo dňa 23.09.2022
- rozpočtové opatrenie č. K1 - 02838/2022/ OF - 49196 zo dňa 09.11.2022
- rozpočtové opatrenie č. B9 - 02838/2022/ OF - 49433 zo dňa 14.11.2022
- rozpočtové opatrenie č. B10 -02838/2022/ OF - 55497 zo dňa 16.12.2022
- rozpočtové opatrenie č. K2 - 02838/2022/ OF - zo dňa 21.12.2022
- rozpočtové opatrenie č. B11- 02838/2022/ OF - 56501 zo dňa 21.12.2022
- rozpočtové opatrenie č. B12- 02838/2022/ OF - 56825 zo dňa 22.12.2022
- rozpočtové opatrenie č. B13- 02838/2022/ OF - 57392 zo dňa 28.12.2022

Na základe vyššie uvedených rozpočtových opatrení bol rozpočet na rok 2022 upravený nasledovne:

Tab.č.2 úprava rozpočtu k 31.12.2022

Program	Funkčná klasifikácia	Ekonomická klasifikácia	Zdroj	Suma v €
0701000	1012	600-Bežné výdavky	41-001-z daňových príjmov	2 035 430,00
0701000	1012	610-Mzdy, platy a OOV	41-001-z daňových príjmov	1 399 807,00
0070100	1020	600-Bežné výdavky	41-001-z daňových príjmov	717 011,00
0070100	1020	610-Mzdy, platy a OOV	41-001-z daňových príjmov	568 483,00
	1012	200-Bežné príjmy	72G-Vlastné príjmy KSK	673 640,00
0070100	1012	600-Bežné výdavky	72G-Vlastné príjmy KSK	673 640,00
	1020	200-Bežné príjmy	72G-Vlastné príjmy KSK	402 219,00
0070100	1020	600-Bežné výdavky	72G-Vlastné príjmy KSK	402 219,00
0070100	1012	610- Mzdy, platy a OOV	72G- Vlastné príjmy KSK	152 100,00
0070100	1012	600-Bežné výdavky	111-ŠR	111 920,00

70100	1012	700-Kapitálové výdavky	41-008-z daňových príjmov	4 100,00
70100	1012	700-Kapitálové výdavky	41-001-z daňových príjmov	5 520,00
0070100	1012	700-Kapitálové výdavky	111- 006-ŠR	10 000,00

7.1 Prehľad plnenia peňažných príjmov a výdavkov

Tab.č.3 Príjmová časť

Text	Zdroj	Funkč.klas.	RO schválený	RO upravený	Plnenie RO
príjmy s prenájmu	72G	1012	4 860,00	4 860,00	4 755,54
príjmy za stravu	72G	1012	8 280,00	8 280,00	11 393,22
príjmy od klientov	72G	1012	599 660,00	492 300,00	600 361,30
príjmy zo VŠZP za ošetrovateľské úkony	72G	1012	0,00	123 000,00	123 099,90
príjmy z Unionu	72G	1012	0,00	5 000,00	5 088,60
príjmy z Dôvery	72G	1012	0,00	33 000,00	33 422,40
príjmy z dobropisov	72G	1012	0	0	2 552,99
príjmy z prepravy	72G	1012	1 200,00	1 200,00	1 309,00
tržba bufet	72G	1012	6 000,00	6 000,00	13 352,24
<i>Spolu za :</i>	<i>72G</i>	<i>1012</i>	<i>620 000,00</i>	<i>673 640,00</i>	<i>795 335,19</i>
príjmy s prenájmu	72G	1020	3 240,00	3 240,00	2 724,53
príjmy za stravu	72G	1020	5 520,00	5 520,00	3 608,26
príjmy od klientov	72G	1020	241 140,00	349 600,00	305 834,91
príjmy z úrokov	72G	1020	0,00	0,00	0,00
<i>Spolu za:</i>	<i>72G</i>	<i>1020</i>	<i>249 900,00</i>	<i>358 360,00</i>	<i>312 167,70</i>
SPOLU			869 900,00	1 032 000,00	1 107 502,89

Tab.č.4 Výdavková časť

Text	Zdroj	Funkč.klas.	RO schválený	RO upravený	Čerpanie RO
B e ž n é a k a p i t á l o v é v ý d a v k y					
mzdy-tarifný plat	41	1012	905 120,00	954 684,87	895 559,82
osobný príplatok	41	1012	100 480,00	79 524,05	79 524,05
ostatné zákonné príplatky	41	1012	394 398,00	317 664,63	317 664,63

odmeny	41	1012	45 500,00	127 457,50	127 457,50
odvody do zdr.poisťovní	41	1012	134 500,00	153 730,40	153 730,40
odvody do soc.poisťovne	41	1012	335 790,00	337 875,87	337 875,87
príspevok na DDS	41	1012	16 150,00	17 062,25	17 062,25
príspevok na stravné	41	1012	0,00	4 202,39	4 202,39
nemocenské dávky	41	1012	0,00	36 618,68	36 618,68
odstupné	41	1012	0,00	11 534,00	11 534,00
odchodné	41	1012	0,00	12 048,00	12 048,00
náhrady – rekreácie	41	1012	9000,00	7 505,91	7 505,91
interiérové vybavenie	41	1012	0,00	6 844,00	6 844,00
potraviny	41	1012	90 727,00	0,00	0,00
tepelná energia	41	1012	0,00	8 328,50	8 328,50
prev.stroje, prístroje	41	1012	0,00	1 090,00	1 090,00
zdravotnícky materiál	41	1012	0,00	9 783,00	9 783,00
prev.stroje, prístř.-kapitálové	41	1012	0,00	9 620,00	9 468,14
údržba budov a projektov	41	1012	0,00	29 000,00	29 000,00
<i>Spolu za 41-1012</i>			<i>1 931 185,00</i>	<i>2 045 050,00</i>	<i>1 985 773,09</i>
mzdy-tarifný plat	41	1020	360 200,00	387 221,39	378 212,16
osobný príplatok	41	1020	40 420,00	27 457,03	27 457,03
ostatné zákonné príplatky	41	1020	178 973,00	131 103,61	131 103,61
odmeny	41	1020	10 200,00	50 158,00	50 158,00
odvody do soc.poisťovne	41	1020	51 122,00	128 102,03	128 102,03
nemocenské dávky	41	1020	0,00	13 438,13	13 438,13
príspevok na stravu	41	1020	0,00	1 146,74	1 146,74
príspevok na DDS	41	1020	0,00	5 841,10	5 841,10
<i>Spolu za 41-1020</i>			<i>600 495,00</i>	<i>717 011,00</i>	<i>708 001,77</i>
Spolu za 41			2 531 680,00	2 761 061,00	2 693 774,86
Dotácie MPSVaR					
energie	111	1012	0,00	102 420,00	87 883,51
interiérové vybavenie	111	1012	0,00	9 500,00	9 500,00
interiérové vybavenie-kapitálové	111	1012	0,00	10 000,00	9 913,46
energie	111	1020	0,00	13 280,00	13 280,00
Spolu za 111			0,00	135 200,00	120 576,97

odmeny	72G	1012	0,00	149 800,00	149 800,00
odvody do zdr.poisťovní	72G	1012	0,00	4 900,00	4 900,00
odvody do soc.poisťovne	72G	1012	0,00	41 967,79	41 967,79
cestovné	72G	1012	1000,00	1 059,89	1 059,89
energie a telekomunikácie	72G	1012	185 300,00	75 428,61	75 428,61
tovary	72G	1012	317 700,00	356 599,12	356 599,12
palivá,mazivá na dopravu	72G	1012	0,00	4 549,99	4 549,99
štandardná údržba	72G	1012	36 000,00	31 768,78	31 768,78
služby	72G	1012	80 000,00	74 022,29	74 022,29
<i>Spolu za 72G-1012</i>	72G		<i>620 000,00</i>	<i>739 765,00</i>	<i>739 765,00</i>
odmeny	72G	1020	32 500,00	32 500,00	32 500,00
poistenie do zdrav.poisťovní	72G	1020	39 940,00	51 382,77	51 382,77
poistenie do soc.poisťovne	72G	1020	66 920,00	11 309,00	11 309,00
cestovné	72G	1020	200,00	602,82	602,82
energie a telekomunikácie	72G	1020	76 600,00	98 642,46	98 642,46
tovary	72G	1020	42 190,00	155 286,29	155 286,29
palivá,mazivá na dopravu	72G	1020	850,00	1 477,96	1 477,96
štandardná údržba	72G	1020	3 200,00	16 622,00	16 622,00
služby	72G	1020	20 000,00	34 395,70	34 395,70
<i>Spolu za 72G-1020</i>	72G		<i>249 900,00</i>	<i>402 219,00</i>	<i>402 219,00</i>
Spolu za 72G	72G		869 900,00	1 141 984,00	1 141 984,00

V zmysle schváleného a následne upraveného rozpočtu bola zabezpečovaná celková prevádzka zariadenia ARCUS za rok 2022. Financie boli použité na vyplatenie miezd a odvodov z miezd. Osobitnú skupinu výdavkov tvorili výdavky na vyplatenie jednorázovej odmeny vo výške 500,- € v zmysle dodaku ku kolektívnej zmluve. V čerpaní rozpočtu za rok 2022 sa prejavili nákupy nevyhnutných materiálových potrieb medzi ktorými najväčšiu položku tvoria potraviny, čistiace a dezinfekčné prostriedky, ochranné pracovné prostriedky, posteľná bielizeň, materiál na údržbu budovy a pod. Medzi významnú položku v oblasti rozpočtu za rok 2022 patrí spotreba energie, údržba budovy, prevádzkovanie a údržba vozového parku- zariadenie má v správe tri motorové vozidlá, ktoré slúžia na prevoz klientov na lekárske vyšetrenia, na dopravu rôzneho materiálu a tovaru do bufetu, ktorý máme vo vlastnej réžii, ako aj na vybavovanie personálnych záležitostí v styku so zdravotnými poisťovňami, sociálnou poisťovňou a daňovým úradom. Nezanedbateľná položka je aj financovanie rôznych služieb, medzi ktorými spomeniem najmä poplatky za odvoz komunálneho odpadu, platba za dane z nehnuteľného majetku, rôzne školenia zamestnancov, externé služby technika BOZP a PO, služby za údržbu výpočtovej techniky, právne poradenstvo a rôzne iné. Na účely čiastočnej úhrady zvýšených

prevádzkových výdavkov ktoré nášmu zariadeniu vznikli v dôsledku nárastu miery inflácie nám bola poskytnutá jednorázová dotácia z MPSVaR na úhradu hlavne zvýšených cien energií. Naše zariadenie má uzatvorenú zmluvu so Všeobecnou zdravotnou poisťovňou, s poisťovňou Dôvera a Union o poskytovaní a úhrade ošetrovateľských úkonov. V zmysle toho, nám náš zriaďovateľ navýšil rozpočet o sumu 136 100,- v príjmovej aj výdavkovej časti. Uvedené financie boli použité na vyplatenie odmien a príslušných odvodov do poisťovní pre zamestnancov zdravotného úseku.

V rámci kapitálových výdavkov sme v roku 2022 zakúpili výškovo nastaviteľný sprchovací vozík. Aj v roku 2022 sme sa uchádzali o dotácie v pôsobnosti MPSVaR na podporu rozvoja sociálnych služieb v zmysle zákona č. 544/2010 Z.z.. Dotácia nám bola schválená na nákup 10 ks elektricky polohovateľných postelí na nákup 40 ks kresiel s polohovacím operadlom a na nákup výškovonastaviteľnej vane do spoločnej kúpelne.

Čerpanie finančných prostriedkov z rozpočtu pre zariadenie ARCUS v roku 2022 bolo zabezpečované s uplatňovaním efektívnosti, hospodárnosti a účinnosti s využitím disponibilných finančných zdrojov.

7.2 Vecné a finančné vymedzenie majetku

Majetok, ktorý má organizácia ARCUS k dispozícii pre vykonávanie svojej činnosti bol zverený zariadeniu do spravovania na základe zmlúv o zverení hnutel'ného a nehnuteľného majetku č. SN-22/2002 a SH-28/2002.

O aktuálnom pohybe a stave dlhodobého hmotného investičného majetku zobrazuje nižšie uvedená Súvaha. Stav drobného hmotného majetku je evidovaný na podsúvahových účtoch. Na podsúvahových účtoch sa vedie aj evidencia vecí daných do úschovy t. j. stav vkladných knížiek prijímateľov sociálnej služby.

Tab .č.5 Podsúvahové účty

názov účtu	Účet	stav účtu v € k 31.12.2021
Drobný hmotný majetok	771	1 136 371,10
Hodnoty prijaté do úschovy	794	61 117,34

Tab.č.6 Súvaha k 31.12.2021

Aktíva celkom	4 661 173,57
Neobežný majetok spolu	0,00
Dlhodobý hmotný majetok	4 185 765,67
Pozemky	6 241,78
Stavby	0,00
Samostatné hnutel'né veci a súbory hnutel'ných vecí	61 408,94
Obežný majetok spolu	475 407,90
Zásoby	89 972,83

- materiál	87 972,83
- tovar	1 969,89
Krátkodobé pohľadávky	74 454,65
- pohľadávky z nedaňových príjmov	61 118,63
- iné pohľadávky	13 336,00
Finančné účty	311 010,53
- ceniny	0,00
- bankové účty	0,00
- časové rozlíšenie	0,00
Pasíva celkom	4 661 173,57
Vlastné imanie a záväzky	4 507 157,86
Výsledok hospodárenia	101 118,28
Nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov	-2 882,90
Výsledok hospodárenie za účtovné obdobie	104 001,18
Rezervy	0,00
- krátkodobé rezervy	0,00
Zúčtovanie medzi subjektami verejnej správy	4 200 071,86
Zúčtovanie odvodov príjmov	61 118,63
Zúčtovanie transferov rozpočtu obce a VÚC	0,00
Dlhodobé záväzky	3 910,69
- záväzky zo sociálneho fondu	3 910,69
Krátkodobé záväzky	303 175,31
- dodávatelia	17 884,54
- iné záväzky	4 249,25
- ostatné záväzky voči zamestnancom	5 939,50
- zamestnanci	186 833,63
- zúčtovanie s orgánmi sociálneho a zdravotného poistenia	69 042,82
- ostatné dane	24 165,07

Ekonomicky oprávnené výdavky v roku 2022 predstavujú:

Za špecializované zariadenie 17 736,32 € na klienta na rok, čo predstavuje 1 478,02€ na mesiac
Za zariadenie pre seniorov 15 186,24 € na klienta na rok, čo predstavuje 1 265,52€ na mesiac
Za ambulatnú formu 11 360,06 € na klienta na rok, čo predstavuje 946,67€ na mesiac

8. TECHNICKÝ ÚSEK

8.1. Údržba

Úlohou úseku technickej prevádzky je zabezpečiť nevyhnutné a plánované opravy a údržbu strojov, technických zariadení a budovy. K tomu úseku patrí aj doprava, práčovňa, vrátnica a upratovanie. Podľa potreby a požiadaviek na jednotlivých oddeleniach, aj na ostatných prevádzkach boli prevedené opravárenské práce či už stavebného charakteru (oprava opadaných obkladov, uvoľnenej dlažby, maľovanie) vodoinštalčné a elektroinštalčné práce pracovníkmi údržby.

V stravovacej prevádzke, v práčovni sa počas celého roka prevádzali opravy strojného vybavenia vlastnou údržbou. V niektorých prípadoch hlavne pri nedostatku náhradných dielov aj dodávateľsky.

Dodávateľským spôsobom boli realizované práce:

- odborné prehliadky a revízie elektrickej inštalácie – celá budova zariadenia vrátane bleskozvodov
- odborná prehliadka požiarnych hydrantov a hasiacich prístrojov
- odborné prehliadky výťahov
- deratizácia a dezinfekcia zariadenia
- rozšírenie DVB – T o stanicu TA3
- riešenie havarijného stavu – výmena odpadových liatinových rúr pod kuchyňou
- servis klimatizačných jednotiek

Svojpomocne vlastnou údržbou boli prevedené hygienické nátery a maľby v stravovacej prevádzke. Pracovníci údržby sa aj naďalej podieľajú na úprave okolia, ošetrovanie stromov, úpravou okrasných kríkov a kosenie trávnatých plôch.

Organizovanými brigádami pri úprave okolia spríjemňujeme pobyt našich klientov.

8.2. Autodoprava

Náš vozový park tvoria motorové vozidlá:

- Peugeot 407 KE 764 FG
- Peugeot Expert KE 869 HF
- Citroen Berlingo KE 725 GX

Týmito motorovými vozidlami boli naši prijímatelia sociálnej služby hlavne v letnom období, keď to dovolila epidemiologická situácia dopravovaní do širokého okolia Košíc, čím sa im spestril pobyt v našom zariadení. Okrem toho prijímateľom sociálnej služby boli poskytnuté motorové vozidlá na dopravu do zdravotníckych zariadení, nákupných centier počas celého roka, kde si môžu nakúpiť potrebné veci. Tieto výjazdy, ako aj využitie motorových vozidiel na vybavovanie úradných záležitostí sú kumulované z dôvodu hospodárneho využitia a úspory PHM.

Opravu služobných motorových vozidiel zabezpečujú poverení pracovníci v súlade s technickými podmienkami prevádzky, odporúčením výrobcu a servisu.

Podmienky zabezpečenia autodopravy v zariadení ARCUS – ŠZ a ZpS určuje smernica o autodoprave.

8.3. Práčovňa

Je stanovený harmonogram prania bielizne a preberania čistej bielizne.

Posteľná bielizeň je uskladňovaná v centrálnom sklade a odtiaľ denne vydávaná podľa potreby na jednotlivé oddelenia.

8.4. Vrátnica

Vrátnici pracujú v nepretržitej prevádzke. Ich pracovná činnosť vyplýva z dodržiavania vnútorných smerníc, koordinácie a usmerňovania návštev, obsluhy telefónnej ústredne.

8.5. Hygiena priestorov

Upratovačky sa starajú o poriadok a hygienu v izbových jednotkách ako aj v ďalších spoločných priestoroch. Pre skvalitnenie týchto služieb bol zakúpený podlahový umývací automat.

Spôsob a frekvenciu bežného upratovania, postup pri dezinfekcii, skladovanie čistiacich prostriedkov a používanie pracovných pomôcok určuje prevádzkový poriadok zariadenia a smernica plošnej dezinfekcie. V čase pandémie boli zavedené preventívne opatrenia k zabráneniu šírenia koronavírusu.

9. STRAVOVACÍ ÚSEK

Stravovací úsek poskytuje celodennú stravu a to: racionálnu, šetriacu, diabetickú a bezlepkovú. V roku 2022 bolo pre prijímateľov sociálnych služieb v rámci celodenného stravovania pripravených 39 196 racionálnych porcií, 13 027 šetriacich porcií, 15 661 diabetických porcií a 99 bezlepkových porcií. Zamestnanci stravovacej prevádzky pripravujú okrem celodennej stravy pre prijímateľov sociálnej služby aj stravu zamestnancom a cudzím stravníkom. Pre zamestnancov bolo pripravených 17 370 obedov. Počty porcií jednotlivých diét sa počas roka menia v závislosti od zdravotného stavu prijímateľov sociálnych služieb.

10. STRATEGICKÉ CIELE ZARIADENIA ARCUS

Hlavným cieľom zariadenia ARCUS je poskytovanie kvalitnej sociálnej služby orientovanej na individuálne potreby prijímateľov sociálnej služby a dodržiavanie holistického prístupu, humanizácia prostredia, s dôrazom na dodržiavanie ľudských práv a slobôd a pocitu bezpečia a istoty.

Hlavný cieľ bude realizovaný jednotlivými čiastkovými cieľmi:

1. Zabezpečiť právo na ochranu dôstojnosti PSS, kvalitné podmienky na bývanie a zaistenie bezpečného pohybu prijímateľov.

- montáž závesov medzi posteľami na izbových jednotkách PSS s cieľom ochrany a zachovania ľudskej dôstojnosti
- debarierizácia kúpeľní a izieb PSS
- postupná výmena mobiliáru v interiéri (nábytok na izbových jednotkách)
- rozšírenie fitness zóny v záhrade zariadenia pre jej využívanie prijímateľmi SS

2. Zabezpečovanie individuálnych potrieb prijímateľov sociálnych služieb, dodržiavaním holistického prístupu prostredníctvom princípu multidisciplinarity.
3. Zvyšovanie odbornej spôsobilosti zamestnancov zariadenia Arcus v súlade s plánom rozvoja ďalšieho vzdelávania a tým zvyšovaniu kvality poskytovanej SS v zariadení.

v Košiciach: 31.5.2023

JUDr. Vojtech Hintoš
poverený riadením

Spracovali: Mgr. Iveta Kurčáková
Mgr. Ľubica Petříková
Monika Kopcová